

Pocamerna številka stane 75 para

Noročnina listu: Celo leto 60 din., pol leta 30 din., četrt leta 16 din. Izven Jugoslavije: Celo leto 120 din. Inserati ali oznanila se računajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primerena popust. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Telefon Interurban št. 113.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Poštnina plačana v gotovini

STRAŽA izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravnništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Z uredništvom se mora govoriti vsaki dan samo od 11. do 12. ure. Rokopisi se ne vračajo. Nezaprte reklamacije so poštnine prosta. Telefon Interurban št. 113.

31. številka

Maribor, dne 16. marca 1923.

Letnik XV.

Naša volilna škrinjica je na vseh voliščih druga (številka 2)!

Dr. Korošec za naše uradništvo.

Slovenska ljudska stranka je sklicala v Ljubljani volilni shod za javne in privatne nameščence. Moja naloga je, da v imenu SLS odgovorim najprej na vprašanje, ali hoče naša parlamentarna reprezentanca slovensko uradništvo, ki je v boju za svoja immaterijalna in materijalna prava strnjeno v enotno fronto, v njegovem prizadevanju podpirati ali ne.

Stališče SLS.

Že na velikem zboru zaupnikov SLS v Ljubljani, kateri predstavlja najvišjo instanco naše stranke in s katerim se je od naše strani otvorilo volilno gibanje, sem med splošnim pritrjevanjem in odobravanjem naših zaupnikov iz cele Slovenije izjavil dvojno:

1. Naša stranka mora braniti in ščititi tudi uradništvo. Sigurnost uradniškega stanu je danes ogrožena in noben uradnik pri tem sistemu ne ve, ali ne bo danes ali jutri postavljen na cesto z ženo in otroci vred. Zato naša stranka hoče — in če Bog da — bo tudi izpeljala zaščito vsega uradništva, najsi bo to kateregakoli mišljenja.

2. Glede materijalnega stanja našega uradništva si stranka ne sme zapirati svojih oči. Naša stranka pravi: Uradništvo gladuje, gladuje, gladuje. Tega izreka se bo naša stranka držala in ga v polni meri upoštevala.

To je bila moja izjava glede javnih nameščencev. Isto velja tudi za vse uradnike privatnega značaja, kakor so pri nas v Sloveniji v velikem številu železničarji, skratka sploh za vse privatne nameščence.

Varstvo uradnikov.

Kako je sigurnost uradnikov v njih službah resnično ogrožena, zato imamo več slučajev, a najeklatantnejši slučaj, pravi primer za šolo, je najnovejši slučaj Baltič. Ista vlada ga imenuje na visoki položaj — in mislim, da ne izdam nobene tajnosti, ako povem, da vkljub drugim predlogom — a ista vlada ga čez mesec in dan zopet spodi z visokega položaja, ne da bi ga postavila v disciplinarno preiskavo, ne da bi ga sploh privatno prej informirala ali zaslišala. V enem oziru še strašnejši je slučaj s slovenskim inženirjem Klodičem, direktorjem imenstvom pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu. Ne da bi se izvedla proti njemu kaka disciplinarna preiskava, ne da bi se mu sploh povedal kak vzrok, ga je vlada čez noč penzionirala in še več, dala je po časopisih lansirati vest, da bo slučaj prekoračenja budžeta — izročeni sodišču in da bo Klodič sodnijsko zasledovan. Ni dovolj, da ga vrže na cesto, za njim še vrže blato na njegovo čast. In ta čisti in velezasluzni državni uradnik še danes zamaž čaka sodnijskega zasledovanja, da bi si opral svojo osumljeno čast. Tako vlada sama uničuje eksistence svojih nameščencev, za katere bi morala skrbeti kakor mati za svoje dete, uničuje jim pa tudi — vsaj pri neinformiranih ljudeh — tudi njihovo najdražje, kar imajo, njihovo čast!

Niti Baltič niti Klodič nista naša pristaša! Toda tu ne gre za osebo, ne za pripadnost k stranki, tu gre za princip. Za princip, da morajo veljati tudi za uradnike zakonski predpisi, da mora državna uprava biti poštena napram svojim nameščencem, da mora v njih gledati tudi človeka, ki za svoje delo zasluži svoj kruh in za svoje poštenje varstvo svoje časti. Tu gre za princip, da uradnik, ki v uradu vestno in pošteno vrši svojo službo, ne sme biti marioneta v rokah slučajno vladajočih strank, da se od njega ne sme zahtevati, da z vsako vlado spremeni tudi svojo barvo kakor kameleon, ampak, da ga je treba soditi po njegovem delu in po njegovih poštenosti v službi.

Kar se sedaj pri nas godi, to so atentati na svobodo mišljenja našega uradništva, na njegovo visoko moralno stališče, na njegovo čast in poštenje. Takemu početju se bo naša stranka upirala in bo v boju proti takim demoralizirajočim orientalskim praktikam stala odločno ob strani slovenskega uradništva, naj bo potem po večini tega ali onega političnega mišljenja. Mi smo ponosni na strokovno sposobnost slovenskega uradništva, ponosni tudi na visok njegov moralni nivo, nam gre tu za več nego za strankarstvo, nam gre tukaj za princip, da branimo slovenskemu uradništvu njegovo svobodo, mišljenje, stabilnost službovanja, njegovo poštenje in njegovo čast.

Materielno vprašanje.

Kar peče vsakega, naj bo uradnik ali neuradnik, je vsaka neenakost med prejemki v različnih krajih naše države. Mi smatramo, da, mi smo prepričani, da so naši uradniki najboljši, najpridnejši in najzvestejši in zato nas vse boli vsako zapostavljanje. Še bolj mora boleti to vsakega uradnika, ki v isti državi ne najde v vsem istega upoštevanja. V kategorijo krivic

spada tudi nesocialno maksimiranje. Glede višine prejemkov je naša stranka globokega prepričanja, da je naš uradnik sirota glede denarja, imetja, sirota glede stanovanja in hrane, sirota glede obleke in obutve. V poslednjem zasedanju je Jugoslovanski klub dal svojim zastopnikom v odboru, v katerem se je razpravljalo uradniško vprašanje, nalog, da opustijo, čeprav smo bili opozicionalna stranka, ter naj pozitivno sodelujejo pri ureditvi tega vprašanja. To se je tudi zgodilo. Ne vem, ali bomo v bodočem parlamentu vladna stranka ali opozicionalna. Ali to vem, da bomo tudi v bodoče nastopali za iste zahteve, ki jih uradništvo za zboljšanje svojega položaja smatra za potrebne.

Nam je pri materielnem stanju uradniškega stanu tudi mnogo ležeče na tem, da zopet omogočimo uradniku, da podpira napredek naše kulture, naše znanosti in umetnosti. Ne samo do časopisa, še bolj mu je danes zaprla pot do knjižnega trga. In ako pride človek v gledališče, in koncerte, vidi ljudi, ki zevajo ob najlepših scenah in šepetaje ne vidijo in ne občutijo najlepših izrazov umetnosti. Uradnik mora biti tako plačan, da mu tudi kruh kulture, znanosti in umetnosti ni prikrajšan, kar se dandanes v našo veliko škodo dogaja.

Samoomevno je, da kar sem splošno govoril o uradništvu, velja za vse kategorije državnih nastavljenec, kakor mutatis mutandis tudi za vse kategorije privatnih nameščencev.

Avtonomistično stališče SLS.

Dovolite mi še par besed o trenutno najvažnejši točki programa SLS, o avtonomiji. Naša stranka je absolutno in brezpogojno za to državo, a ta ena država naj se notranje uredi ne v centralističnem smislu, ampak v avtonomističnem. Vsakdo je v dobi štirih let spoznal, da je centralistična uprava počasna, da nima razumevanja za naše razmere, da je nesposobna in v veliki meri tudi koruptna. Z avtonomijo nečemo oslabil in raztrgati države, ampak dati vsakemu delu države možnost, da nadaljuje svojo kulturno misijo in da vzljubi po avtonomiji državno edinstvo, ki mu zagotavlja in omogočuje njegov svoboden razvoj. Z avtonomijo pa si hočemo zagotoviti tudi, da smo na svoji zemlji mi gospodarji, da si ohranimo svoj jezik, svojo kulturo, da si ohranimo našo solidno ekonomijo, tradicijo poštene javne uprave z dobrim uradništvom, smisla za osebno in pravno sigurnost v socialnem društvu, skratka, da živimo in se razvijamo Slovenci pod slovenskim solncem po svoji individualnosti. Ne oslabil, ampak ojačati hočemo z avtonomijo državo, jo napraviti za prijetno bivališče vseh narodov, srečo in zadovoljnost ji želimo prinesiti. In da se narodno nečemo potopiti v srbsko-hrvatskem morju, kdo nam hoče to zameriti?

Ali je greh, da ljubimo to krasno slovensko zemljo, polno prelepih dolin, nebotičnih gora, veselih vinogradov, rodovitnih polj? Ali je to greh, da ljubimo svoj mili in dragi slovenski jezik, jezik našega trpečega, molečega in pevajočega naroda? Ali je greh, da hočemo na slovenski zemlji slovenske uradnike, slovenske železničarje, slovenske žandarje? Ali je greh, da hočemo ohraniti in nadaljevati slovensko kulturo, spočeto v siromaštvu, bedi, pomanjkanjih, ob neznanem trpljenju in nasprotovanju, da hočemo čuvati kot neizrečeno drag zaklad svojo lepo in svojo znanstveno knjigo, svojo pesem, svojo molitev? Ali je greh, da hočemo čuvati slovensko šolo od ljudske šole gor do ponosa in nade naše, do univerze?

Ogromna večina slovenskega ljudstva je prepričana, da to ni greh, ampak pravica.

Ako vse to ni greh, potem prosim, volite dne 18. marca za SLS!

Bivšim vojakom iz Albanije v opomin!

Tovariši! Vsi se še s trpkostjo spominjate albanških gora.

Odšli smo poleti 1920. leta, kot prvi Slovenci — k kadrom na jug naše države. Odšli smo odločni v srečo, v negotovo prihodnost. Poslovili smo se od svojih dragih, naših dobrih deklet, od krasnih naših krajev, z upanjem v srečo na kmalošnje svidenje, mnogi, da premnogi so vzeli slovo za vedno!

Nismo tedaj imeli prvič v rokah puške. Goriška brda, ravnine Furlanije in tirolski velikani so nam dobri znanci. Akoravno tedaj koma jv cvetu mladosti, bili smo že stari borci.

Odšli smo kot rekruti v najbolj divje kraje naše države.

Zakaj?!

Sedaj smo združeni z južnimi brati in moramo se medsebojno spoznati. Tako so govorili tisti, ki so lepo doma sedeli na mehkih stolčkih.

Odhajali smo kot žrtve onih ljudi, ki so se z neverjetno navdušenostjo borili za centralizem. Toda tovariši, niso se borili zaradi idealov, temveč zavoljo nikdar polnih svojih žepov. Mnogo nas je šlo k 14. pehotnemu polku v Hercegovino. Vsem vam je še dobro v spominu ravnanje, ki smo ga imeli čast prenašati. «Švaba» in «Švaba žuti» — s tako ljubkimi priimki so nas bratje kar obsipavali. Nočem pa tu omenjati glavne cvetlice iz južnega — slovarja, da poštenemu kristjanu ni slabo ne pride.

Ko smo bili v Podgorici v Črni gori — težko bolani, onemogli vsled malarije, nas je neki ruski kapetan-zdravnik nagnal iz poslopja, kjer smo na golih tleh ležali, ven na prosto, kjer je deževalo in prenočevati smo morali vsi premraženi na dežju. To se je zgodilo pred štabom puka.

Nočem vam tovariši in dragi bralci tega omenjati z namenom, da bi netil sovraštvo do Srbov, nego le zato, da vam pokličem v spomin naše trpljenje tam doli.

Bili smo daleč od dragih domačih in kdo se nas je takrat usmilil?! Edini jugoslovanski klub se je potegoval za nas v parlamentu. Zahteval je, da se konča naše bedno stanje in da naj ostanejo slovenski vojaki v Sloveniji. Vse druge stranke so imele za nas gluha ušesa!! Tega dragi tovariši, ne bomo nikdar pozabili! Nismo bili vsi enega političnega prepričanja, kolikokrat smo se pošteno prekljali med seboj — toda resnico, da se je edinole SLS borila v parlamentu za nas, mi mora potrditi vsak tovariš, četudi je mogoče pristaš katerekoli nasprotne stranke.

Volitve tovariši so pred durmi. Agitatorjev najrazličnejših strank kar mrgoli po deželi. Vsi imajo polna usta sladkih obljub, a izpolnili jih ne bodo. Proč tovariši s takimi zapečivci naroda.

18. marca glasujmo tovariši za stranko, ki je z dejanji dokazala, da res dela za zatiranje. Ne volimo pa onih, ki skušajo s frazami varati ljudstvo, a gledajo pri tem umazanem poslu le na svojo osebno korist.

Veččik—Peč—Lumkula—Beli Kamenjar — Veliki Kalčeri—Lures — so imena žalostnega spomina.

Zaključimo, «dovolje» — vsem varalicam našega naroda, kajti nečemo in ne pustimo, da bi nas zopet prodali za Judežev srebrenike beograjskemu centralizmu!!!

Volimo edino le SLS, ki nam je bila ob času najhujšega trpljenja zvesto ob strani.

Očetje, ki ljubite svoje sinove, ne volite strank, ki bodo zopet pošiljale vaše sinove v Macedonijo in črnogorske gore. Volite edino le SLS, ki se je resnično borila za vse trpine, tako tudi za nas v najhujši naši bedi. Tega mi nikdar ne pozabimo.

Mnogo naših tovarišev je padlo v borbah z Arnavi, premnogo jih je podleglo neizprosni malariji. Naj jim bo lahka tuja zemlja. Z britkostjo v srcu se spominjamo teh junakov-tovarišev.

SLS je najmočnejša stranka v Sloveniji. Edino ona more Sloveniji priboriti ono mesto, ki ga zasluži.

Hočemo avtonomijo, za katero se bori edinole SLS. Ne verjemite kričavim agitatorjem, ki vas snubijo te dni za vse mogoče stranke, kot polepuh za bogato krasotico. Pokažite tem ljudem svoj prag.

Vsi na volišče!

Obračunajmo tovariši 18. marca z lopovi vseh kalibrov s tem, da volimo vsi, ki nečemo več po albanskih gorah loviti Arnavtov in po Macedoniji razbojnikov le Slovensko ljudsko stranko. Komita.

Dnevne novice.

Invalidi na Štajerskem pozor! Demokratska stranka se je z vso agitacijsko silo vrgla na nas invalide. — Pošilja nam v odprtih pismih pozive z napisom: «Odpri oči invalidi». Gospodje od demokratske stranke! Slovenski invalidi Štajerske vam odgovarjamo, da bi si bili to agitacijo lahko prihranili. Naše oči so že na 4 leta odprte in videle so vse vaše delo za invalidski zakon. Vidijo tudi dobro vaše črne duše predvsem dušo dr. Žerjave, ki nosi vso odgovornost današnje bede in pomanjkanja. Vprašamo vas, zakaj nas sedaj naenkrat poznate? Med tem, ko ste nas pustili od postanka Jugoslavije raztrgane, razcapanne in lačne ležati ob cestnih jarkih in niste nas na naše obupne glasove niti pogledali. Dr. Kukovec in dr. Žerjav kot bivša ministra za socialno politiko bi bila lahko naš zakon rešila ali takrat nas nista poznala. Danes vam odgovarjamo: Sifi smo vaših obljub. Vsa invalid se danes zaveda, da vsak prihodnji minister od demokratske stranke pomeni smrt za invalida. Naše oči so odprte in odprta je

tudi druga škrinjica, v katero bomo spuščali naše kroglice. Toda nikdar ne v prvo!

Dolžnost vsakega volilca naše stranke je, da pojde prihodnjo nedeljo 18. marca zjutraj takoj voliti, ali pa vsaj tekom dopoldneva. Kdor nima službe ali kakega drugega, neodložljivega opravka, naj potem, ko je že glasoval, pojde po zaostale volilce in jih privede na volišče. Po izvršeni volitvi se naj vsak naš volilec oglasi v agitacijskem lokalnu naše stranke dotičnega okraja (glej članek «Zbirališče volilcev» v današnji «Straži»). Ako pa kdo iz tega ali drugega vzroka ne more vršiti posla agitatorja, pa ga prosimo, da javi v agitacijski lokal, po katere volilce bi še trebalo iti na dom.

V Gornji Radgoni je bilo v nedeljo, 11. marca veličastno zborovanje Slovenske ljudske stranke. Kaj takega more prirediti samo naša stranka. Udeležba je bila ogromna. Okoli 500 zborovalcev je napolnilo veliko dvorano Posojilnice in sosedne prostore. Okoli 100 ljudi pa je moralo oditi, ker niso nikjer dobili prostora. Pred sedoval je Janez Lančič. Poročal je poslanec dr. Hohnjec. V dvehurnem govoru je raztolmačil načela in zahteve ljudske stranke, s krepkimi potezami orisal program in delo nasprotnih strank: demokratov, radikalov, samostojnih in socialnih demokratov, pojasnil frazo o republiki ter postavil v pravo luč slovenske in hrvatske republikance. Poljudno je razložil poslušalcem glavne točke volilnega zakona, pokazal na odločilno važnost volitev, bodril ljudi k agitaciji ter klical h polnoštevilni udeležbi pri volitvah. Njegov govor je izzvenel v vzklík: Na svidenje 18. marca pri drugi škrinjici. Volilci so z veliko pozornostjo in vztrajnostjo sledili izvajanjem ter z največjim odobravanjem potrdili program Ljudske stranke in delovanje njenih poslancev.

Vprašanje na g. dr. Pfeiferja. Ali poznate tistega mladega človeka, ki se je vrnil v nedeljo, 11. marca popoldne na zbor Slovenske ljudske stranke v Apačah ter je v sobi zaklical v nemškem jeziku hujskajoče besede: «G. dr. Hohnjec povejte nam, kako je dr. Korošec nas prodal Srbom?» Ali je ta mladi človek, ki je nastopil na shodu Ljudske stranke kot agent provocateur, agitator za radikalno stranko? Ali je bil v Vaši družbi ter sedel pri Vaši mizi, kjer ste vi sedeli? Iz zivalno nastopanje tega v Apačah neznanega človeka, katerega se je smatralo za agitatorja za radikalno stranko, je prijavljeno politični oblasti. Vi, g. dr. Pfeifer, kot visoki uradnik bote gotovo podpirali politično oblast, da dožene ime dotičnega radikalnega izzivača ter ga primerno kaznuje.

Strahovit poraz narodno-socialističnega kandidata Znunderla v St. Ilju v Slov. goricah. Pred leti je doživel samostojni Mermolja tukaj grozen fiasko. Silno slabo se je godilo tudi zloglasnemu Znunderlu dne 12. t. m. v gostilni pri Haringu v Cirknici, kamor je bil za večer napovedal shod, da bi lovil glasove za svojo stranko. Zborovalna soba je bila nabito polna samih pristašev SLS. Znunderl sploh ni mogel razvijati svojega programa. Naši so venomer vpili: Živila SLS! Živila Zebot! Živil dr. Korošec! Zaporedoma so mu naštevali grehe njegove stranke, glasovanje za obznano, zvezo z liberalnimi kapitalisti v Ljubljani itd. Nazadnje so ga rahlo vzdignili in posadili na hladno. Zborovalno sobo so pa temeljito očistili z metlami, ki so jih imeli zborovalci s seboj. Ubogi Znunderl je pustil v gostilni svoj kovček z volilnimi letaki in lepaki in bežal na kolodvor. Naš pristaš mu je prinesel kovček na vlak in se je od njega pristrčno poslovil. Ves blede in prestrašen je sedel Znunderl do prihoda vlaka v kolodvorski čakalnici. Naši so se zbrali na kolodvoru in so mu celi čas z raznimi variantami peli: «Kadar boš na rajžo šel, pridi mi povedat itd.» Dozdaj še v naši trdnjavi ni noben nasprotnik mogel zborovati.

Radikali v Slovenjgradu. Tudi v našem mestu in okolici je začela radikalna stranka iskati svoje volilce. Glavno agitacijo je prevzel tukajšnji trgovec Kopač, kateri si hoče menda na ta način popraviti svojo sicer zelo prostorno, a vedno prazno trgovino. Prejšnji teden so se mu kar svetile njegove oči, ker je imel čast govoriti in predstavljati Slovenjgradčanom radikalnega kandidata Koruna, bivšega komunista. Ta večer se je baje tudi pilo Pašičevo pivo. G. Kopač, Vam je menda znano, da imamo v Slovenjgradu 12 gostiln, da pa trgovin tudi ni veliko manj, se menda niti ne zavedate. Radikalno stranko lahko volijo Pašičevi podrepani in bahači vaše sorte, mi pošteni Slovenci pa bomo spustili svoje volilne kroglice v drugo, dr. Koroščevo škrinjico.

Nameravana ustanovitev Orjune v Slov. Bistrici. «Kdor je proti nam, je proti državi», smo čitali na letakih ki so vabili dne 12. t. m. na ustanovni shod Orjune. Pod varstvom 15 orjunciev iz Maribora so je zbralo do 20 naših demokratov v dvorani hotela Beograd. Kot kandidati prihodnjih orjunciev-pretepačev so se posebno odlikovali naduč. Karbaša s tremi učitelji, notar Kolenc, Lojzek Pinter, trgovec Batič, živinozdravnik Škofič, tajnik Sajko, nekaj mlečnih fantalinov in dr. Pučnik. Ko otvorijo zborovanje, dobijo nepričakovani obisk — okoli 200 naših fantov in mož pride na zborovališče. Kakor zid prebledijo in dr. Pučnik smukne za kulise gledališkega odra. Ustanovitev Orjune je končana, orjunci sklenejo zborovanje, «radi nemirov» in napovejo novo zborovanje na dan 21. marca. Naši zagotovijo demokratom nov obisk, ki bo pa petkrat obilnejši od prvega. Ustanovitev pretepaške Orjune je bila s tem preprečena. Nekateri dolgojezični orjunci so že pri tej priliki okušali trde pesti naših fantov, med temi posebno nek učitelj in nek trgovec iz Maribora. Druga nesreča se ni pripetila.

Ogledalo slovenjbištriških orjunciev-učiteljev. — Na ustanovnem orjuncem shodu dne 12. t. m. nas je

posebno iznenadilo naše učiteljstvo. Razen enega so hoteli vsi vstopiti v rokovnjaško Orjuno pod vodstvom svojega šefa Karbaša. Se-li to strinja z njihovim vzvišenim poklicem? Ali je imamo za to, da nam bodo našo mladino posuroveli, vzgajali za pretepače, poškovalce tuje imovine? Naj si zapomni naše učiteljstvo, kakšno sodbo je izrekel nek njihov kolega, ki je bil že pod Avstrijo strasten nemčur pred Bogom in ljudmi, a se je zdaj prelevil v demokratskega orjunca. Pride v šolo z dvojnimi znakom na prsih. Katchet ga vpraša, kaj znaka pomenita. Odgovori mu: «No, to je znak Sokolov; ta poleg pa znači, da sem pristopil k organizaciji, v kateri vas imam pravico ubiti, pa se mi ne bo zgodilo nič!»

Voditeljem socialnih demokratov smo prav hvaležni, da so nam ob pravem času odprli oči, s tem, da so skrbeli le za svoje žepce ter pokazali, da so pripravljeni za Judežev groš prodati nas in naš obstoj. Bili smo jim samo lestva, po kateri so plezali kvišku do zlatega teleta. Kaj je storil Kristan za nas, to vemo, kaj je storil Nachtigall, tudi vemo. Njiju in vseh njunih tovarišev poštenost obstoja v tem, da so nam ob pravem času pokazali v pravi luči sebe, nam pokazali tudi stranko, kateri si ni bilo treba privržencev kupovati, ker ima dovolj čist program in čiste roke, da ji mora zaupati vsak, ki hoče, želi in pričakuje boljše bodočnosti in to je: Slovenska ljudska stranka. Njen bodi dne 18. marca glas slehernega železničarja posebno pa vseh, ki so se nam odprle oči.

Volil bom SLS za to, ker je edina, ki je zvesta svojemu programu, ker vidim, da se vse druge koritarske stranke cepijo, — ker je edina, ki se bori za vse stanovce, ker je edina, ki nam hoče ohraniti naše pravice. — Njej bom dal svoj glas in kdor hoče sebi dobro, naj stori isto. Naj ne bo med železničarji niti enega, ki bi dne 18. marca prodal sebe in svoje.

Nek kaplan je dobil narodnoradikalno «Našo vas.» Na naslov so pa napisali, da je posestnik. Obrača se tem potom na omenjeni list ter prosi, naj mu v prihodnji številki pove, kje je njegova posest. Je silno zadovoljen, da bi si lahko sam kupil hlače in čevlje. Narodnoradikalna stranka je na vladi že nad štiri leta in zahteva, da imajo vsi državljani enake dolžnosti in enake pravice. O, kdaj bom že jaz imel vsaj toliko — lastninskih pravic, kakor dobri gospod Pašič!

Izjava. Podpisani Viktor Kramolc, p. d. Lušnik, sem bil brez moje vednosti od samostojne in demokratske stranke imenovan za predstavnika volilnih škrinjic za volitev v narodno skupščino dne 18. marca. Ker nisem in ne bom pristaš teh strank nikdar, izjavljam, da je to bila predrzno od zgoraj navedenih dveh strank in prosim «Stražo», da to mojo izjavo objavi, ker sem pristaš SLS ter si demokrati in samostojni naj predstavnika iščejo v kakih drugih občini. — Sv. Danijel, dne 12. marca 1923. Viktor Kramolc.

Usposobljenostni izpit za občje ljudske in meščanske šole pred izpraševalno komisijo v Mariboru (na državnem moškem učiteljsku) se prične dne 23. aprila 1923. Pravilno opremljene prošnje za pripust naj se predložijo po šolskem vodstvu pravočasno okrajnemu šolskemu svetu, da bodo najkasneje do 16. aprila v rokah izpraševalne komisije. Kdor bi ne bil pripuščten, se bo pravočasno obvestil; posebna vabila k izpitu se ne bodo pošiljala. — M. Pirc, predsednik.

Gostilne na dan volitve ne smejo biti zaprte, ampak prepovedano je samo točiti ali kakor koli dajati alkoholne pijače. Jedila (topla in mrzla), čaj in kavo pa se sme dajati gostom.

Državni nameščenci, kam bomo šli to nedeljo?

Ta nedeljo bode važen dan za naše stanovsko vprašanje. V naših strokovnih listih smo tarnali, tožili in kritikovali o naših neznošnih razmerah. Voglar, Reiner, Zerjav in podobni, katerim je pretežni del uradništva poveril svoje zaupanje, so nas nasičevali z raznimi obljubami. To nedeljo s kroglicjo v roki lahko povemo, kako so nas z obljubami nasitili. Demokratske banke so odpirale račune za različne manipulacije, a v našo korist ne. Pucelj je napravil dobre kupčije za svojo mesarijo v Velikih Laščah. Mermolja se je odebelil v kupljeni graščini v St. Ilju. Urek si je pozidal hišo, oba Kristana in dr. Vošnjak so dosegli mesta, ki nesejo. Dr. Susteršič, ki je zavrgel svojo «žlindro» in «Resnico», se v potu svojega obraza z nekaterimi vrednimi tovariši trudi, doseči enaka mesta. Mi naj pa tarnamo in gledamo, kedaj nam bodo pečeni golobi prileteli v usta. V nedeljo ne bode gostija pečeni golobov; dobimo pa v roke v nedeljo palico, s katero lahko odženemo pijavke.

Demokrati so bili dovolj dolgo na vladi in bi bili mogli vsaj nekaj storiti za državne nameščence. Njih nesramnost je šla celo tako daleč, da so trdili, da je opozicija kriva, da državni nameščenci ne dosežejo izboljšanja. Demokratska stranka z dr. Kukovcem vred je dogospodarila. Uradništvo, ki ima še kaj stanovskega ponosa v sebi, ne more voliti ne JDS, ne JSDS in ne SKS.

NSS sama od sebe ne bode mogla ustreči našim težnjam. Je premala stranka, ki pride v poštev le takrat, ko nastane mala vrzel. Naš položaj ne dovoljuje iti z NSS.

Državni nameščenci, sedaj se nam nudi lepa prilika. Večji del državnih nameščencev v Sloveniji se je odločil za SLS. Vabimo vse, ki mislite pošteno, da se pridružite naši listi dr. Korošca.

Mi smo sedaj nekaj jeziček na tehničici, kakor so

bili svojčas kranjski Nemci, na katere je ob času volitev naslovil dr. Krek naslednje besede: Ako nam dajo Nemci eno klobuto, jim bomo vrtili mi po volitvah dve. Priznam, da ni lepo, da uporabljam stanovske zadeve za agitacijsko sredstvo. Stavim pa vprašanje: Zakaj pa je toliko nergačev med nami, od katerih bodo nekateri še sedaj tako s slepoto udarjeni, da se bodo prepustili onim, ki jih pitajo z obljubami.

Edino SLS nam more nuditi znatno pomoč, da nas dvigne iz naše bede. Ona ve, kje tečejo tisti viri, ki se morejo obrniti nam v prid. Prosim vas, ali ne bi se mogla vojaška služba za polovico skrčiti, ako bi znali vojaški novinci in sploh vsi fantje korakati, telovaditi in rabiti orožje? Temu bi se fantje pač lahko brez vseh izdatkov priučili. Poštne znamke, papirnati denar nam tiskajo v Ameriki, ker za to lahko plačujejo. Podobnih primer je prav mnogo. SLS ne bi bilo treba zvišati nikakega davka, da bi izboljšala državnim nameščencem obupni položaj, ker je ona na mestih, kjer je gospodarila, že dokazala, da ima srce za trepeče.

Kaj pa prepričanje in načela, ta mi branijo voliti s SLS. Dobro, če to priznaš, moremo govoriti še dalje. Pridi, spoznaj nas, opazuj naša načela in spoznal boš, da premnogo tvojih predhodkov izvira iz demokratskih in podobnih časopisov. Vrne se k ljudstvu, iz katerega si izšel, čuti z njim, deluj za njega. Izvršil boš najlepše narodno celo in ljudstvo bode tudi za te.

In obziri na tovariše? Mi smo lahko kolegijalni s tovariši, ali nastavljati, da bi nas bili, se pač nečemo in ne smemo. Imamo sedaj med nami nekaj trotoev, ki dobivajo na naš račun različne ugodnosti. Ti nas ližejo, če jim kimamo, a ko jim pokažemo hrbet, znajo tudi pihati. Orjuna in različna brezimna pisma nam to dokazujejo. V nedeljo dobimo v roke palico, da bomo take trote lahko pregnali.

Torej v nedeljo z malo izjemo vsi državni nameščenci na volišče za SLS. Po volitvah pa predlagam, da se državni nameščenci, somišljeniki SLS strnemo v posebno organizacijo. Državni uradnik.

Iz savinjske doline.

Radikali v Mozirju. Te dni sta se mudila pri nas dr. Lenard in še en mož z njim. Prepisala sta volilne imenike. Zdaj pa so dobili vsi volilci «Našo vas.» No, papir je dober, pa v zadnjo škrinjico ne sme pasti ne ena kroglica! Tako neumni pa nismo, da bi se sedaj zadnje dni dali speljati na led ter volili svoje izrazite zatiralce!

Pojdite spat s svojo škrinjico! (Dopis iz Mozirja.) Zasebni uradnik Ivan Brezovnik je namestnik pri narodno-socialistični stranki ter pošilja neke plave papirnatne cunje po občini okrog. Pojdite no spat s svojo škrinjico!

Kandidat Kocbek se vsiljuje in razpošilja letake. Vsa teleta, junci, krave in voli so dobili nahod, ko so slišali rejače govoriti, da je g. Kocbek «prvi ustanovitelj pašniških zadrug.» O tem še ni slišal do sedaj nobeden gorjanec in vendar imamo že več let pašniške zadruge. To je prva laž v prvem letaku. Toda resnici na ljubo moramo pač povedati, da je tukajšnjim kmetom, kjer je le mogel škodovati, tudi škodoval. Kar trdim, tudi dokažem! Med vojno je Ložekarci podražil pašnik Okrešelj meni se zdi za polovico in vendar je Pastirkova kmetija imela ta pašnik v najemu že čez sto let. In ta dični kmetijski kandidat je šel še dalje. Planinsko društvo naj kupi ta pašnik, da bo turistom potem mleko prodajalo. Molkla pa bo Marička in pasel njen sinček, kaj ne? Plesnik pa naj pazi, s kom se bratil! Če je njemu več Kocbek, kakor Solčavani in staremu Herletu —? Drugi letak pa piše, da je Kocbek «oče slovenskih planincev.» V koliko je «oče planincev», ne vem, da pa utegne biti «oče planinskih otrok», pa že neki čvrčijo vsi vrabci po Gornjemgradu, mi je rekla tam poleti neka Gornjegranka. Jaz pa tega ne trdim in zopet resnici na ljubo velim, da g. Kocbek ni brez zaslug! Vsakemu svoje, tudi g. Kocbeku. Saj je zamenjal Miličko Peč za Okrešelj, ker je Maričko dobil in nič ni vprašal Solčavanov, kateri so precej prispevali h kapelici pod Ojkrnico. Če kdo tega ne verjame, pa le naj pride semkaj, pa bo že zvedel. Pridi, nižave sin, vrh planin! In zvedel boš, da Kocbekove zasluge za kmeta — so vse hin. Kaj ne, Solčavani in Lučani? Gotovo. Ko bi bila resnica, kar demokratski letaki pišejo, bi g. kandidat Kocbek sklical javne shode v teh krajih, in ne bo med drugim opravičilo fantov poklical na zborovanje, kakor je to storil v Solčavi s svojim ženskim spremstvom.

Poroka v Svetinji pri Celju. V Marijini cerkvi na Svetini se je 22. februarja poročil Anton Guček z Ano Jurkošek. Pri večerji v Jurkoškovi hiši so gostje na predlog g. kaplana iz St. Ruperta darovali za Dijaško večerjo v Mariboru 211 K. Za hvaležno sprejeti dar se jim izreka lepa zahvala.

KUKOVEC IN OBRITNIKI.

Ko je bil Kukovec in njegova demokratska stranka od 28. novembra 1920 na vladi, je Kukovec pomagal kot minister in poslanec demokratsko-radikalne večine skleniti naslednje «dobrete» za obrtnike:

1. Zaprtje meje za poštene trgovce in obrtnike. Verižnikom, vojnim dobičkarjem, židom in demokratskim bankam pa so se dale izvoznice in uvoznice.
2. Kukovec debeli prijatelj in član demokratske stranke finančni minister dr. Kumanudi je s svojo nesrečno finačno, valufno, devizno in carinsko politiko upropastil celo vrsto poštenih trgovcev in obrtnikov v Sloveniji in na Hrvaškem.
3. Demokratski minister je poslal k nam v Maribor skoro izključno srbijanske carinike, kateri so krivi,

kako po številu spisov, kakor tudi po vsebini in važnosti in da med temi pravnimi zadevami ne znašajo niti 1 odstot. Res je tudi, da sem se naravnost moral boriti, da sem prišel do referata v občinskih sejah, ker se je mnogo časa potratilo z raznimi demagoškimi predlogi socialnih demokratov, kakor je na primer bil Bahunov predlog, da se spremeni ime «Gospodska ulica», češ, da vsebuje to ime spomine na srednjeveško tlačanstvo in da je to ne vredno socialdemokratske svobode!

Laž je, da bi bil vlekel za svoje delo kot referent najmanj nagrado, — ampak res je, da sem predložil do sedaj že enkrat račun mestni občini o svojem zaslužku kot pravnemu zastopniku. Med tem je bilo ogromno delo sestav kupnih pogodb glede vojašnic, pravdna zadeva Leitner in druge zadeve, in ves račun je znašal okoli 15.000 dinarjev. Z ozirom na ogromno delo je to skromen honorar, nikakor pa ne mastna nagrada, ki stane na stotine kron.

Sicer pa bodeta imela «Tabor» in Bahun priliko dokazati svoje trditve pred sodiščem.

V Mariboru, 15. marca 1923.

Dr. Leskovar, I. r.

Socialdemokrat z županom Grčarjem so si pridobili «simpatijo» mariborskih volilcev s svojim vzornim gospodarstvom. Kričali so, kako bo vse v redu, ko bodo gospodarili oni, kako bo draginja padla, kako bo prenehala stanovanjska beda itd. itd. Slikali so sebi in drugim paradiz v Mariboru. Kakšen je ta paradiz, lahko vidi in čuti vsak na samem sebi. Občinske davščine so zvišali za 100, 200, 300 ali še celo več procentov in s tem povečali draginjo, za izboljšanje stanovanjske bede niso storili ničesar. Pač! Župan je skrbel za sebe s samovoljnimi povišanjem plače, za svojega socialdemokrata Kohlbesena pa s tem, da mu je nakazal 18.000 K iz občinske kase, ki jo morajo pokriti davkoplačevalci. Za svoje žepe znajo skrbeti, o tisto žel! Ti delavec in mali obrtnik pa plačaj! Kdo še verjame, da so socialdemokratje še socialni?! Mariborski delavci, ali vidite to? Vržete v nedeljo, dne 18. marca volilno kroglico v drugo škrinjico, v socialdemokratsko pa pokažite figol!

Gospod Nachtigall je zelo izvrsten «anštrajher» in bi predlagali, da se ga na prihodnji obrtni razstavi primerno odlikuje. Mož se ne vstraši nobenega dela in farba noč in dan pri vsakem vremenu in povsod, kjer le more. Specialiteta so njegove lakirane opice, ki se jih ne prime ničesar, razven tisočdinarskih bankovcev. Na 18. marca bodo te opice izvedle dresurne umetnosti okoli radikalne in zadnje škrinjice. Prazen prostor bo pa g. Stojadinovič kompletiral z onim ričetom, kar ga je orjuncem v zaporu preostalo. Zato pa kličemo: Živijo vaša prazna škrinjica letos in na vekomaj!

Demokrati podražili kopel v mestnem kopalšču v Mariboru tako grozno, da so delavci in obrtniki kopeli ne bodo mogli več privoščiti. Parna kopel pride že za enkrat na 90 K. Kdo naj to plača? Za to grozno zvišanje so glasovali tudi vsi socialni demokrati. Res lepi prijatelji ubogih in revnih slojev so to! Kopati se bodo mogli od sedaj naprej le še župan Grčar in pa Bahun ter ubogi demokratski bankirji, vsi drugi sloji bodo izključeni od kovanja. Delavci, zapomnite si to za volitve v nedeljo. Če že demokrati in socialdemokrati delajo na to, da si ne morete privoščiti kopeli, potem jih tudi v nedeljo ne pogledajte ter postanite za časa volitev tudi politično «črni» in vrzite «s temi črnimi» svojo kroglico v drugo škrinjico.

Lažnjivemu «Taboru» in «Jutru», katerima je tako pri srcu po njihovi orjuncih razbita Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, javimo, da od naprednih roparjev napravljena škoda znaša 22.651 din. in ne 5000 din., mnogo večja škoda, ki obstoji v tem, da potrti in zopet skupaj zvarjeni stroji niso več toliko vredni, kakor nepotrti, kakor tudi «zaflikane» hlače niso več cele hlače. Mogoče bodo vsaj to razumeli Orjunci okrog «Tabora» s svojim generalom Reharjem vred. Isto naj si blagovoli zapomniti tudi g. dr. Kukovec, ki tako rad govori na svojih shodih o malenkostni škodi v naši tiskarni, ki so jo napravili njegovi roparski vlomilci, katere on toliko ljubi in se toliko zanje poteguje. Namesto da venomer zagovarja hododelstvo svoje pretepaške garde, naj rajši skrbi za to, da se plača škoda, ki so jo povzročili njegovi ljubljenci. Kedar bo to napravil, potem še le naj skuša opravičiti roparski čin svoje nadepolne nacionalistične «mladine», med katero se nahajajo tudi nad 50 let stare prismede.

«Marburger Zeitung», glasilo dr. Kukovca je prinesla neresnično poročilo, da sem jaz v neki gostilni se izražal v protidržavnem smislu in da sem baje celo izjavil: «Doli s Srbijo!» To je vse izmišljeno in izlagano je tudi, da bi bil predkaznovan. Niti eno uro nisem bil kaznovan. Demokratska laž ima kratke noge. Proti širilcem takih nesramnih laži bom nastopil sodnijsko pot. V zahvalo in plačilo za Marburgeričino laž bom pa od moža do moža agitiral za Koroščevo Ljudsko stranko. — Pankracij Fasing, vpokojeni železničar v Melju.

Mestna hranilnica v Mariboru zopet brez denarja! Te dni je hotelo več vlagateljev dvigniti v Mestni hranilnici svoj naložen denar, pa hranilnica jim ni mogla izplačati vlog, ker nima denarja. Vlagatelji so vsled tega zbegani, ker ne dobijo v hranilnici denarja, kadar bi ga rabili. Slabo stanje hranilnice so zakrivali demokrati, ker so posebno pod dr. Irgoličem izrabljali zavod; pa tudi socialdemokrati z Grčarjem vred podpirajo izkoriščanje hranilnice po demokratih, ker nočejo ničesar storiti, da bi postala hranilnica zopet občinski zavod, kakor je bila poprej. Socialdemokrat je pač koritar, kakor demokrat, za druge pa se ne briga. Zato bo pa v nedeljo ljudstvo sodilo socialiste in demokrate — in ta sodba bo grozna!

Razpust občinskega sveta? «Tabor» prinaša vest, da namerava vlada razpustiti občinski svet mariborski. Ako pomislimo, kako se na magistratu gospodari, kako se razmetava denar in kaka korupejša vlada tam, da se župan sam drzne jemati denar iz obč. blagajne za povišanje plače, koje nikdar ni sklenil obč. svet, ako

nadalje uvažujemo, da župan ne pozna obč. reda in dela po njem ter so radi tega seje po večini nezakonite in sklepi neveljavni, potem bi se res ne mogli čuditi, če vlada pride do tega, da razžene konkubinat demokratov in socialistov na mestnem magistratu.

Mariborski obrtniki ne dajo glasa demokratom in socialdemokratom. Demokrati so v občinskem svetu po dr. Sernecu predlagali, da se mestne doklade na pridobinski davek zvišajo na 100 odstotkov. Socialdemokrati so tudi glasovali za to doklado, proti so bili samo odborniki Slov. ljudske stranke. Po zaslugi demokratov bodo torej obrtniki plačevali v tekočem letu dvojni pridobinski davek. Obrtniki, od demokratov in socialdemokratov imate v Mariboru samo težka bremena! Zato pa tudi noben pameten obrtnik 18. marca ne bode dal glasa demokratom ali socialdemokratom, temveč bo spustil svojo kroglico v drugo škrinjico za Slovensko ljudsko stranko.

Gospodje občinski svetniki SSJ! Župan iz Vaše sredine Grčar ne pozna občinskega reda. Prisilite ga k temu, da se bo naučil vseh paragrafov na pamet, da ne vas vseh sramotil pred javnostjo! — Premislite slučaj glasovanja za občinski proračun! — Baje je tudi pri predzadnji seji bilo nekaj nepravilnega pri glasovanju za povišanje raznih taks. G. župan, ali ste že sistirali nepravilen sklep?! — Na občinski razglasni deski ste sicer sklep že razglasili, ampak boste se že potrudili, da ga snamete in še enkrat predložite obč. svetu.

Tudi Lajtersberg pristopil k naši Slovenski ljudski stranki. Za torek, dne 13. marca zvečer je krajevni odbor SLS za občino Lajtersberg sklical volilni shod v hišo g. župana Požauko. Dasiravno je bilo skrajno slabo vreme, ceste pa silno blatne, vendar je došlo na shod toliko volilcev, da so bili vsi prostori polni. Shod je otvoril delavni naš zaupnik g. Serp. Za predsednika so si zborovalci izbrali spoštovanega posestnika gospoda Jeriča iz Počehove. Zborovanje je vodil zelo spretno. Naš okrajni kandidat Žebot je zborovalcem v poljudnih besedah raztolmačil žalosten sedanjí položaj, v katerega so nas spravili demokrati, srbski radikali in samostojneži. Edina rešitev iz tega položaja je samostojna Slovenija (avtonomija). Zategadelj pa odklonimo pri volitvi dne 18. marca vse druge stranke, temveč dajmo vse naše kroglice samo Koroščevo Slovenski ljudski stranki, ki ima volilno škrinjico št. 2 (drugo). Vsi navzoči, razum enega edinega Verličevega plačanca, so živahno odobrvali program in cilje SLS in obljubili, da bodo od moža do moža agitirali, da bo tudi Lajtersberg prinesel zmago naši stranki. Predsednik g. Jerič je v lepem nagovoru zaključil pomembno zborovanje in zborovalci so brez razlike izrekli popolno zaupanje našemu voditelju dr. Korošču ter Slovenski ljudski stranki. Navzoči socialni demokrati so izjavili, da jih je socialdemokratska stranka, ki kandidira sedaj nekoga Golouha, vsa leta samo za nos vodila. — Obrnili ji bodo delavci in železničarji hrbet, kakor so rdeči voditelji Anton Kristan, Ebin Kristan, Joža Kopac in drugi skrbeli le za se, na uboge proletarce pa so pozabili. V Lajtersbergu bo v veljavi samo druga škrinjica (št. 2).

Poziv zavednega delavca. Volilci, ne dajte se prepovoriti na dan volitve od drugih strank, katere vam bodo obljubovale zlate gradove, namesto zlata pa vam bodo prinesle še hujšo draginjo in bedo, kot je sedaj. Zategadelj volimo dne 18. marca dr. Koroščevo SLS, katere je odkritosrčna zaščitnica obrtnikov, železničarjev, državnih nastavljenec, invalidov, kmetov, viničarjev in delavcev. Zato pa vaše kroglice dajte samo v drugo škrinjico! — Anton Polše, cementni delavec.

Danes zvečer redno predavanje SKSZ o narodnostnem vprašanju v luči krščanstva.

Vabilo k skupni velikonočni pobožnosti, ki se vrši na praznik sv. Jožefa v mariborski stolni cerkvi ob 6. uri zjutraj. Vspored: Fridiga, slovesna sv. maša, med mašo skupno sv. obhajilo. — Prosimo vsa mariborska katoliška društva in vse naše somišljenike, da po možnosti s svojo udeležbo moralno podpro našo mladino. — Mariborski odsek Oreč.

IZJAVA.

Občinski svetnik Bahun je utemeljeval svoj predlog, da se mi naj odvzame pravno zastopstvo mestne občine in poveri drugemu svetniku s trditvijo, da sem sam sklepal in vlagal tožbe in se pustil tožiti, da sem vložil več tožb, ki niso bile potrebne in ne bi predlagal pravd, ki bi se jim lahko izognil in da je bila občina s tem, da je pravde izgubila, oškodovana.

Izjavljam, da so te trditve grda — neresnica. Neresnica je, da bi bil jaz sam vlagal tožbe, — ampak res je, da je o tožbah sklepal obč. svet ali pa mestni svet ali pa sem imel uradno naročilo od župana.

Neresnica je, da sem vložil več tožb, ki niso bile potrebne, — ampak res je, da nisem vložil nobene tožbe, ki na podlagi spisov, ki sem jih imel, ni bila potrebna. Neresnica je, da sem predlagal pravde, ki bi se jim bil lahko izognil, ampak res je, da sem po svoji najboljši vesti in vednosti predlagal občini takoj poravnavo, kakor hitro je bil dejanski stan dovolj razčiščen.

Neresnica je, da je občina pravde izgubila, ampak res je, da občina pravd ni izgubila. Izjemi sta samo dve, in sicer je tekla ena pravda v Gradcu, druga pa pri okrajnem sodišču v Mariboru.

V Gradcu je občino tožil nemški «Warenverkehrsbureau» na plačilo 400.000 K, katere se je občina zavezala plačati še pod vladnim komisarjem dr. Pfeiferjem, ako bi od svoje strani ne poslala v Gradec v pogodbi označenih živil. Ker občina teh živil ni poslala, je bila tudi obsojena. V tej pravdi je bilo treba rešiti pravno vprašanje, da li je občina dolžna izpolniti zavezo, ki jih je prevzel vladni komisar za občino tudi tedaj, ako se pri tem vladni komisar ni držal predpisov občinskega reda. Nemška sodišča so te vprašanje rešila v prid nemškemu Warenverkehrsbureauju, reševala so ga pa dve leti, med tem je pa nemška valuta

padla tako, da utoževanih 400.000 nem. kron naposled ni znašalo mnogo nad 3000 naših kron, dočim je bila njih vrednost ob vložitvi tožbe nad 200.000 jug. kron. Tožba se je vložila že leta 1920, in sem o tej tožbi večkrat poročal v občinskem svetu, ki je poročilo vsakokrat odobril.

Pri okrajnem sodišču v Mariboru sem vložil tožbo proti otroški vrtnarici Mariji Marčič na izpraznitev stanovanja. Nalog za to tožbo sem sprejel z dopisom mestnega magistrata z dne 4. decembra 1922, št. 12.591-22, da gre za naturalno stanovanje, do katerega Marija Marčič vsled premetitve na drugo mesto nima pravice.

Z dopisom z dne 18. decembra 22 sem proti temu naročilu izrazil svoje pomisleke, ker se Marija Marčič vendar ne more postaviti na cesto. Nato sem dobil uradni dopis z dne 17. jan. 1923 ad št. 16868-22, v katerem se me obvešča, da se je nakazalo Mariji Marčič stanovanje v Gospodski ulici št. 18, da pa ga ni hotela prevzeti ter se je na novo povdarjalo, da gre za naturalno stanovanje.

Nato sem vložil tožbo dne 31. jan. 1923. Pri razpravi dne 17. febr. 1923 je Marija Marčič ugovarjala, da ne gre za naturalno stanovanje in se je izkazala z potrdili, da plačuje redno stanarino, da se ji je stanarina z novim letom 1923 zvišala za 100 odstot, in da je stanarina že plačala do konca februarja 1923. Nato sem tožbo umaknil, uvidevši, da je bila uradna podlaga, ki sem jo imel, napačna. V tej pravdi je bila občina obsojena na plačilo stroškov v znesku 422 K. — Odgovornost za to pravdo pade na mestni magistrat, ki mi je vložitev tožbe naročil.

Pri okrajnem sodišču teče tudi pravda proti državnemu zakladu na izpraznitev prostorov nekdanj nemškega ženskega učiteljsišča. Vsled netočne označbe tožene stranke sem prvotno tožbo umaknil in tozadavne stroške sam poravnal, obenem sem pa vložil tožbo s pravilno označbo tožene stranke, — in ta pravda je v I. instanci za občino dobljena.

Neresnica je, da je občina po moji krivdi bila oškodovana s tem, da je pravde izgubila. Res pa je, da nisem zakrivil niti vinarja škode.

Izjavljam in se pravno veljavno zavežujem, da povrnem vse stroške, ki jih je občina morala plačati po moji krivdi za nepotrebne pravde, v desetkratnem znesku in da plačam povrh tega še 10 odstot, od desetkratnega zneska vsakomur, ki mi dokaže, da je občina po moji krivdi morala plačati stroške za nepotrebne pravde.

V Mariboru, dne 15. marca 1923.

Dr. Leskovar, I. r.

H. G. WELLS:

Zgodba o nevidnem človeku.

Da bi se kje skril in si spet nakradel obleke, to je bilo po teh dogodkih nemogoče. Opozorjeni so bili name. Ni bilo pomoči — oditi sem moral in drugje poskusiti svoje srečo.

Postopal sem še po manj obljudenih prostorih, končno pa sem krog enajste ure odšel iz «Omniuma», ko je bilo zunaj že nekoliko topleje. —

XXII.

Nevidni človek se naredi vidnega.

Moj položaj je bil zelo nesrečen. Nisem imel ne strehe ne obleke. In če bi se bil tudi našemil, bi bil izgledal kakor strašilo in vzbujal bi bil pozornost. Povrh sem moral biti večidel tešč. Kajti neprebavljena jed je bila vidna v mojem nevidnem želodcu —

«Na to nisem mislil!» se je zavzel dr. Kemp.

«Pa še več! Sneg! Po snegu nisem smel hoditi. Kupil bi se mi bil na telesu, vsaj na laseh, a čudno bi izgledala snežena kapa, ki bi se prosto v zraku sprehajala po ulicah! Sneg bi se mi prijel na noge in kaj to pomeni, sem si že iskusil. Dež, — mokrota vobče bi očrta la moje nevidno telo z vodenimi obrisi, izgledal bi kakor mehur. Megla! Tudi v megli bi bila moja postava vidna kakor prazni, zračni mehurčki v vodi. In dim in prah in nesnaga se mi je nabirala po telesu, ko sem postopal po londonskih ulicah in ne vem, kako dolgo bi še bilo trajalo, pa bi bil viden tudi iz tega vzroka —!»

«V Londonu gotovo ne dolgo!»

«Dolgo se torej nisem smel izpostavljati tem nevarnostim. — Spomnil sem se starinarja, ki je prodajal gledališke kostime in slične reči. Imel je prodajalno v se vernem mestu in tja sem se napotil. Maskirati sem se hotel, — to je bilo vsekakor še najmanjše zlo.

Mrzlo je bilo in bodeč sever je pihal. Spet sem se prehladil in le s težavo sem zadušil dražeče kihce, ki bi me bili sicer izdali mimo očim.

Končno sem stal pred umazano, nizko prodajalno. V oknu so bili razloženi obnošeni kostimi, lasulje, slike gledaliških igralk, šminke, nosovi in druga drobnarija. Pogledal sem skozi nesnažne šipe. Nikogar ni bilo v prodajalni in vstopil sem.

Zazvonilo je nekje, ko sem odprl. Pustil sem vrata odprta, se skril za obešalnikom in čakal. Celo minuto ni bilo nikogar. Potem pa so priropotali drsavi koraki.

Nizek grbast človek je prišel, dolgih rok in kratkih, krivih nog. Videti je bilo, da sem ga motil pri obedu. Pričakovaje je stal pri vratih in gledal po prodajalni. Ker ni nikogar videl, se je ujezil. «Vražji fantalini!» je zagodrdnjal. Pogledal je na ulico, se vrnil, sunil vrata z nogo in se mrmraje obrnil.

Stopil sem izza obešalnika, da bi šel za njim. Rahli šum moje kretnje pa je vzbudil njegovo pozornost — silno oster posluš je imel ta človek! — ustavil se je kakor ukopan. Tudi jaz sem obstal. Gledal je nekaj časa naravnost vame, nato pa je šel in mi zaloputnil vrata v obraz.

Tiho sem čakal. Njegovi drobni, nagli koraki so se spet približali in vrata so se odprla. Obstal je na pragu kakor človek, ki se ne počuti popolnoma mirnega in varnega. Godrnjaje je pogledal za prodajalno mizo in v omaro. Še ni bil zadovoljen. Postal je sredi sobe in pomišljaj. Vrata so bila odprta in izmuznil sem se v notranje prostore.

V nizki, siromašni sobici sem bil. Kup mask je ležal v kotu. Miza je bila pokrita, sredi obeda sem ga motil in neusmiljena muka, Kemp, je bila zame, da sem moral vohati njegovo kavo in ga gledati, kako je mirno jedel, in čakati, da je dokončal. Stal sem vrhu tega na prepikih in komaj sem v zadnjem hipu zadušil kihce.

(Dalje prihodnjic.)

Mali voz žganjski kotel in stroj za mletje žepa proda Jožef Senčnik, Sv. Peter pri Mariboru. 115

Stavbišče v Gornji Radgoni z lepim vrtom, blizu cerkve na najlepšem prostoru, se takoj proda. Ponudbe na upravo lista. 1-2 111

Proda se: vinograd z kahlčo, hlevi, sadonosnikom, gozdom, travniki in pritlikinami, skupaj 18 oralov; gozd s 14 orali; posestvo obstoječe iz iz sadonosnika in polja, 10 oralov. Eno uro od Maribora. Upravništvo „Straže“. 2-3 104

Modra galica 98/99% 2 krat rafiniran, »Fl ristella«
Žveplo bencin, s trošarino in brez trošarine, s skovrstna strojna raf. olja ponuja po najnižjih cenah

Mahorko, Maribor d. z. o. z. Slovenska ul. 8 telef. 153.

KOROŠKA
CESTA 19
A MARIBOR
interurb. telefon št. 157
R Dragotin
OGLIČ
O najboljši
čevlji

POSLANO *)

Več zagrebških časopisov je objavilo vest, da sem z goljufivim namenom odposlal nekemu trgovcu barvo namesto cigaretnega papirja. Ker to ne odgovarja resnici pač sumim, da je kupec, ker je moja tvrdika vsled nesporazuma odposlala barvo, hotel to priliko uporabiti, da me oškoduje, sem dotičnega trgovca takoj naznanil finančni oblasti kakor tudi državnemu pravdnistvu, ki bo dognalo njegovo nakano. To v pojasnilo in odgovor na zagrebaške časopise z dne 6. t. m.

Z odličnim spoštovanjem

M. Samida, trgovec v Mariboru.

G. Marks, trgovec v Štrihovcu, p. Št. 11j v Š'ovgor., razširja neresnične govornice o meni, katere hoče na vsak način uporabiti za svojo trgovsko reklamo. Opominjam ga, da te neresnične govornice takoj prekliče, sicer bodem sodnijsko postopal proti njemu, njega pa smatral za lažnjivca in obrekovalca.

M. Samida, trgovec v Štrihovcu.

*) Za Poslano odgovarja uredništvo samo v toliko, kolikor določa zakon.

Vabilo na redni občni zbor »Krekove posojilnice r. z. o. z.« v Mariboru, ki se vrši v nedeljo, dne 25. marca 1923, ob 5. uri popoldne v dvorani Lekarniška ulica šte. 6, z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Odbritev računskega zaključka za l. 1922. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Citanie revisijskega poročila. 5. Prememba pravil. 6. Súčajnosti. Če ob napovedani uri ni navzočih zadostno število članov se vrši pol ure pozneje drug občni zbor, na istem mestu in istim dnevnim redom, ob vsakem številu navzočih članov. ODBOR.

Stenski načrt Ljubljane

je izšel v zalogi 3-5 109

S'enskih reklamnih načrtov trgovsko prometnih središč in kopališč kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Dobiva se po vseh trafikah, za ceno od Din. 7, po pošti Din. 8, kakor tudi v glavni zalogi:

Oglasni zavod

J. ZORMAN-ovo anončno in reklamno podjetje LJUBLJANA, GLEDALIŠKA ULICA ŠTEV. 2.

Semena, vrtnice in sadna drevoja se dobe pri »Vrt« Džamonja in drugovi družba z o. z. Mariboru, Čopova ulica. Zahtevajte cenik. 91

Proda se malo posestvo, h ša z gospodarskim poslopjem, sadonosnik in njive. — Franc Lešnik, Sv. Martin pod Vurbergom. 114

Kupujem po ugodnih cenah 3-5 107
kostanjeva drva
ponudbe z navedbe z navedbo množine vagonov in cene franko vagon na lesno tvrdko:
Ernest Marinc, Celje Kapucinska ul.3

KLOBUKE
ČEVLJE
12-15 65
PERILO
samozaveznice, dežne plašče, dežnike, torbice za trg, nahrbtnike i. t. d. v veliki izbiri nud. najceneje
JAKOB LAN, MARIBOR, GLAVNI TRG 2.

KUPUJE
se vedno le najboljše in najcenejše za domačo potrebo vsakovrstno manufakturno, kakor tudi tekstilno blago pri stari in zelo znani tvrdki
KAROL WORSCHÉ, Maribor, Gosposka ul. 10
Perje za postelje!

Zahvala.
Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom prebridke izgube, ki nas je zadela, se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti, zato izrekamo tem potem vsem, ki so na katerikoli način tešili našo neizmerno bol, darovalcem krasnega cvetja ter vsem, ki so spremili nepozabnega pokojnega na njegovi zadnji poti, našo najprisrčnejšo zahvalo.
Osobito pa se zahvaljujemo prečastitemu gospodu sto'nemu župniku Fran Moravcu za tolažilne besede ob odprtem grobu, slavnemu pevskeemu društvu »Frohsinn« za v srce sezajoči žalostinki, članom Kovinarske zadruge i. t. d. kakor vsem prijateljem in znancem nepozabnega rajnika.
Maribor, dne 15. marca 1923.
Rodbina Oman.

Mestna občina mariborska javlja tožno vest, da je njen zaslužni občinski svetnik, gospod

FRAN POSTRAK

strojevodja juž. železnice

dne 14. t. m. preminul.

Pogreb pokojnika se vrši v soboto, dne 17. marca 1923, ob 17. uri iz mrtvašnice na mestnem pokopališču v Pobrežju.

Časten mu spomin!

MARIBOR, dne 15. marca 1923.